

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра фінансів і кредиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

/Роман ГРЕШКО/

«27» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ФІНАНСОВИЙ РИНОК»

обов'язкова

Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань: 07 «Управління і адміністрування»
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Факультет: економічний
Мова навчання: українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий ринок» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 03.04.2023 року, протокол № 3, та введеної в дію наказом ректора № 118 від 03.04.2023 р.

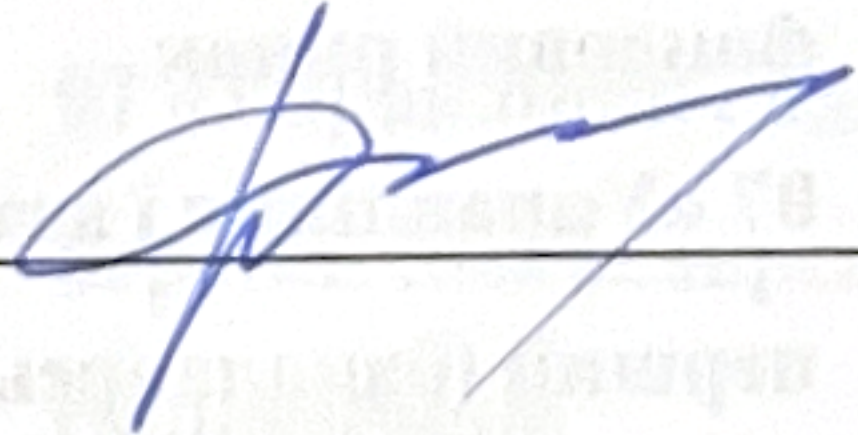
Розробник: **Харабара Віолетта Миколаївна**, доцент кафедри фінансів і кредиту,
кандидат економічних наук, доцент

Викладач: **Харабара Віолетта Миколаївна**, доцент кафедри фінансів і кредиту,
кандидат економічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП _____ **Наталія БАК**

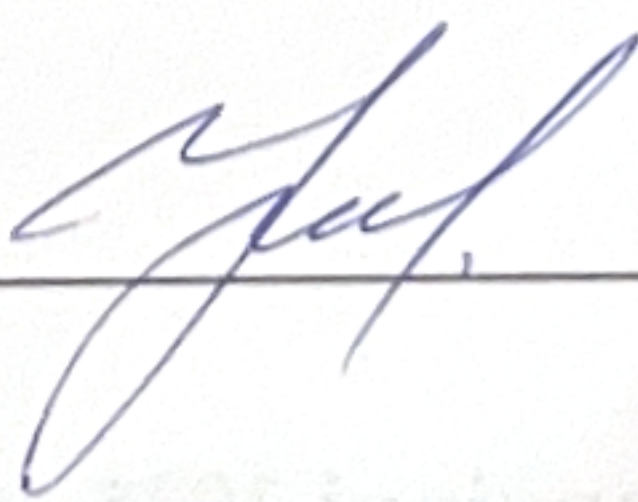
Затверджено на засіданні кафедри фінансів і кредиту

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри _____ **Петро НІКІФОРОВ**

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради _____ **Ірина НИКИФОРАК**

Мета навчальної дисципліни: сформувати, розширити та поглибити у здобувачів систему знань та вмінь з теорії та практики фінансових відносин як основи прийняття фінансових рішень у сфері організації, аналізу та механізму проведення операцій на фінансовому ринку, політику формування портфельних інвестицій, особливостей розвитку світових фондів систем.

Пререквізити. Навчальна дисципліна «Фінансовий ринок» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми слухається здобувачами освіти в шостому семестрі третього року навчання паралельно із такими дисциплінами як «Бюджетна система», «Адміністрування податків», «Соціальне страхування». Вивчення дисципліни «Фінансовий ринок» вимагає від здобувача засвоєння таких обов'язкових дисциплін: «Макро- і мікроекономіка», «Гроші і кредит», «Фінанси», «Податкова система», «Банківська система», а також є підґрунтям для підготовки кваліфікаційної роботи.

Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни «Фінансовий ринок» сприяє формуванню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи та страхування або в процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні та фахові компетентності:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Фахові компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК12. Здатність до формування та вдосконалення сприятливого середовища для функціонування та розвитку суб'єктів малого підприємництва.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

- ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
- ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
- ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
- ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
- ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
- ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань і змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
- ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.
- ПР25. Застосовувати набуті теоретичні знання та практичні навички для забезпечення інклюзивності фінансових послуг через широке застосування технологій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Опис навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна форма навчання	3	6	5	150	2	30	30	-	-	90	-	Екзамен
Заочна форма навчання	3	6	5	150	2	6	8	-	-	136	-	Екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб.	інд	с.р.		л	п	лаб.	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Основи функціонування фінансового ринку													
Тема 1. Фінансовий ринок: суть, функції та роль в економіці.	14	3	3	-	-	8	15	1			-	-	14	

									1					
Тема 2. Регулювання фінансового ринку.	13	3	3	-	-	7	14			-	-		13	
Тема 3. Фінансові посередники на фінансовому ринку.	13	3	3	-	-	7	16	2	1	-	-		14	
Тема 4. Процентні ставки, ризик і доходи.	14	3	3	-	-	8	15		1	-	-		14	
Разом за ЗМ1	54	12	12	-	-	30	60	3	3	-	-		55	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Особливості функціонування складових фінансового ринку													
Тема 5. Цінні папери як головний інструмент фінансового ринку.	16	3	3	-	-	10	15	1	1	-	-		14	
Тема 6. Деривативні цінні папери та їх характеристика.	16	3	3	-	-	10	14			-	-		13	
Тема 7. Грошовий ринок та ринок капіталів.	16	3	3	-	-	10	15	1	1	-	-		14	
Тема 8. Валютний ринок.	16	3	3	-	-	10	15	1	1	-	-		13	
Тема 9. Фондова біржа та біржові операції.	16	3	3	-	-	10	16		1	-	-		14	
Тема 10. Міжнародний фінансовий ринок.	16	3	3	-	-	10	15		1	-	-		13	
Разом за ЗМ 2	96	18	18	-	-	60	90	3	5	-	-		81	
Усього годин	150	30	30	-	-	90	150	6	8	-	-		136	

Тематика лекційних занять з переліком питань

п/п	Назва теми з основними питаннями
1	Тема. Фінансовий ринок: суть, функції та роль в економіці. 1. Суть і функції фінансового ринку, його роль у розвитку економічних процесів. 2. Класифікація фінансових ринків. 3. Об'єкт та інструменти фінансового ринку.
2	Тема. Фінансовий ринок: суть, функції та роль в економіці. 1. Суб'єкти фінансового ринку. 2. Основні засади організації та регулювання фінансового ринку.
3	Тема. Регулювання фінансового ринку. 1. Сутність регулювання фінансового ринку. 2. Державне регулювання фінансового ринку України. 3. Внутрішнє регулювання фінансового ринку.
4	Тема . Фінансові посередники на фінансовому ринку. 1. Поняття та суть посередницької діяльності на фінансовому ринку. 2. Суб'єкти банківської системи. Універсальні та спеціалізовані банківські структури. 3. Небанківські фінансові посередники.
5	Тема . Фінансові посередники на фінансовому ринку 1. Контрактні фінансові інститути. 2. Посередники депозитарно-клірингової системи.
6	Тема. Процентні ставки, ризик і доходи. 1. Ціноутворення на фінансовому ринку. 2. Майбутня та поточна вартість фінансових інструментів. 3. Фінансові ризики.

	4. Розвиток теорій ризику.
7	Тема. Цінні папери як головний інструмент фінансового ринку. 1. Сутність цінних паперів і їх місце на фінансовому ринку. 2. Класифікація цінних паперів. 3. Характеристика пайових цінних паперів.
8	Тема. Цінні папери як головний інструмент фінансового ринку. 1. Механізм функціонування боргових цінних паперів. 2. Створення ринку «синтетичних» цінних паперів.
9	Тема. Деривативні цінні папери та їх характеристика. 1. Історія виникнення та розвитку деривативних цінних паперів. 2. Характеристика деривативних цінних паперів. 3. Підходи до формування портфеля цінних паперів.
10	Тема. Грошовий ринок та ринок капіталів. 1. Сутність та структура грошового ринку. 2. Обліковий ринок і його особливості. 3. Міжбанківський ринок та операції, які здійснюються на ньому.
11	Тема. Грошовий ринок та ринок капіталів. 1. Основи організації ринку капіталів. 2. Функціонування кредитного ринку.
12	Тема. Валютний ринок. 1. Створення національної та світової валютних систем. 2. Поняття, функції та суб'єкти валютного ринку. 3. Валютні операції на фінансовому ринку. 4. Валютне регулювання та курсова політика Центрального банку.
13	Тема. Фондова біржа та біржові операції. 1. Сутність фондової біржі, її види та функції. 2. Біржовий ринок. Правила фондової біржі. 3. Рейтинги фондового ринку. Біржові фондові індекси.
14	Тема. Фондова біржа та біржові операції. 1. Фундаментальний аналіз ринку цінних паперів. 2. Методи і прийоми технічного аналізу ринку цінних паперів.
15	Тема 10. Міжнародний фінансовий ринок. 1. Поняття міжнародного фінансового ринку 2. Учасники міжнародного фінансового ринку 3. Міжнародні фінансові потоки та світові фінансові центри. Офшорні банківські центри

Тематика практичних занять з переліком завдань

п/п	Назва теми (завдання)
1-2	Тема: Фінансовий ринок: суть, функції та роль в економіці. Завдання: оволодіти знаннями щодо сутності, мети, функцій, завдань та механізму функціонування фінансового ринку, а також етапів його становлення та розвитку.
3	Тема: Регулювання фінансового ринку. Завдання: оволодіти знаннями щодо принципів, напрямів, рівнів та форм регулювання фінансового ринку, а також засад функціонування органів, які здійснюють державне регулювання на фінансовому ринку.
4-5	Тема: Фінансові посередники на фінансовому ринку. Завдання: оволодіти знаннями щодо фінансових посередників фінансового ринку.
6	Тема: Процентні ставки, ризик і доходи. Завдання: оволодіти знаннями щодо визначення дохідності фінансових активів, ціни

	капіталу, оцінки ризиків на фінансовому ринку, а також навчитися застосовувати отримані знання в практичній діяльності.
7-8	Тема: Цінні папери як головний інструмент фінансового ринку. Завдання: оволодіти знаннями щодо теоретичних засад функціонування ринку цінних паперів, принципів і методів формування портфеля фінансових інструментів, оцінки портфельних стратегій, а також навчитися застосовувати отримані знання в практичній діяльності.
9	Тема: Деривативні цінні папери та їх характеристика. Завдання: оволодіти знаннями щодо теоретичних засад організації та функціонування ринку деривативних фінансових інструментів, а також навчитися застосовувати отримані знання в практичній діяльності.
10-11	Тема: Грошовий ринок та ринок капіталів позик. Завдання: оволодіти знаннями щодо теоретичних засад функціонування грошово-кредитного ринку, його структури, функцій, учасників, попиту і пропозиції фінансових ресурсів.
12	Тема: Валютний ринок. Завдання: оволодіти знаннями щодо функціонування валютного ринку: функцій та суб'єктів валютного ринку, курсів валют та валютних операцій, валютного трейдингу та прогнозування валютних курсів, валютного регулювання та курсової політики Центрального банку.
13-14	Тема: Фондова біржа та біржові операції. Завдання: оволодіти знаннями щодо сутності, функцій, принципів функціонування фондового ринку та біржових операцій, теоретичних засад формування рейтингу фондового ринку, а також навчитися застосовувати отримані знання в практичній діяльності.
15	Тема: Міжнародний фінансовий ринок. Завдання: оволодіти знаннями щодо теоретичних засад функціонування міжнародного фінансового ринку, його структури та суб'єктів у вигляді міжнародних фінансових організацій.

Завдання для самостійної роботи студентів*

№ п/п	Завдання для самостійної роботи
1	Тема: Фінансовий ринок: суть, функції та роль в економіці. 1. Еволюція економічної думки, щодо ролі фінансового ринку в економіці. 2. Генезис фінансового ринку в Україні. 3. Структура та інфраструктура фінансового ринку в Україні.
2	Тема: Регулювання фінансового ринку. 1. Міжнародні інструменти регулювання фінансового ринку. 2. Стратегія розвитку фінансового ринку.
3	Тема. Фінансові посередники на фінансовому ринку. 1. Фінансові інститути як посередники між суб'єктами фінансового ринку. 2. Значення фінансового посередництва: деномінація заощаджень, приймання ризику неповернення виданої позички та виплати процентів, інформаційне забезпечення, консолідація ризиків та ефект зростання масштабів угод.
4	Тема: Процентні ставки, ризик і доходи. 1. Теорія Г. Марковіца – вибір раціонального (ефективного) портфеля, що забезпечує отримання очікування доходу при мінімальному ризику. 2. Теорія В. Шарпа. Ризик систематичний і несистематичний.
5	Тема: Цінні папери як головний інструмент фінансового ринку. 1. Роль комерційних банків як фінансових посередників.

	2.Кредитні спілки. 3.Брокери та дилери по цінних паперах.
6	Тема: Деривативні цінні папери та їх характеристика. 1.Нижня межа премії – внутрішня вартість опціона, верхня – часова (зовнішня) вартість. 2.Модель Блека-Сколеса для опціона на продаж. Опціони на акції, облигації, індекси, ф'ючерсні контракти, валюту.
7	Тема. Грошовий ринок та ринок капіталів позик. 1.Забезпечення руху короткострокових ліквідних фінансових потоків, купівлі - продажу грошей як засобів платежу. 2.Забезпечення касового виконання державного бюджету.
8	Тема: Валютний ринок. 1.Роль НБУ в підтримці валютного курсу. 2.Валютний трейдинг.
9	Тема: Фондова біржа та біржові операції. 1.Ціна акції з нерівномірним ростом дивідендів. 2.Муніципальні облигації та їхні особливості. 3.Розвиток позабіржової торгівлі в Україні.
10	Тема: Міжнародний фінансовий ринок. 1.Фінансові інструменти міжнародного фінансового ринку. 2.Міжнародні фінансові організації та їх роль в регулюванні світового фінансового ринку. 3.Історія становлення світового ринку криптовалют.

*Самостійна робота студентів з дисципліни «Фінансовий ринок» направлена на узагальнення, засвоєння і закріплення знань та включає такі види робіт як опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення практичних ситуацій.

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, диспут, пояснення, розповідь);
- практичні методи (практичні роботи);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Система контролю та оцінювання:

Методи поточного контролю:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- презентація результатів виконаних завдань;
- аналітичні звіти;
- розв'язування практичних ситуацій;

Форма підсумкового контролю – екзамен.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді).

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковою умовою виконання навчального плану дисципліни. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання основної, додаткової літератури та інших (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння роботи порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової і вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання літературних джерел, законодавчих актів, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати під час навчальних занять за кожну тему (опитування, тестування, розв'язання задач), виконання завдань для самостійної роботи – 6 балів. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за кожну тему. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 24; 2 модуль – 36 (разом – 60 балів).

Загальна (максимальна) кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі екзамену і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Екзаменаційний білет містить два теоретичних питання з дисципліни, 5 тестових завдань і одне практичне завдання з пройденого матеріалу. У 40 балів, що можливо отримати на екзамені входить: 2 теоретичних питання (по 10 балів відповідно), 5 тестів по 2 бали (сумарно 10) та практичне завдання (10 балів). У випадку не повної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання. Аналогічно виставляються бали по другому питанню. Практичне завдання оцінюється таким чином: 10 балів – за повністю вирішене практичне завдання; 8 – за правильно вказані формули та методика розрахунку, однак неправильне розв'язання; 5 – за правильно вказані формули чи методика розрахунку, однак не має числового розв'язку; 3 – за правильний хід обчислення чи вирішення завдання, однак не виконаний в повному обсязі. В іншому випадку практична ситуація оцінюється в 0 балів. У випадку отримання менше 50 балів за результатами поточного та підсумкового контролю, здобувач вищої освіти обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості. Якщо здобувач вищої освіти набрав менше 35 балів, він не допускається до складання екзамену.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
відмінно	A (90 – 100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання)

Оцінка передбачає такі знання та вміння:

Оцінка	Знання	Вміння
Здобувач:		
зараховано / 5 (відмінно) A (90 – 100)	<ul style="list-style-type: none"> – має всебічні та глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни; – засвоїв знання щодо теоретичних засад функціонування фінансової системи, її окремих сфер і ланок; – глибоко розуміє основну літературу та сучасні публікації з проблематики фінансів макро-, мезо-, мікрорівнів 	<ul style="list-style-type: none"> – вміє використовувати додаткову літературу, грамотно викладати програмний матеріал; – дає вичерпні, повні, грамотні відповіді на програмні запитання; – демонструє навички творчого мислення
зараховано / 4 (добре) B (80-89)	<ul style="list-style-type: none"> – показав повні знання навчального матеріалу за програмою курсу, здатний до їхнього поповнення та оновлення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності; – опрацював основну літературу, ознайомився з додатковою літературою, рекомендовану програмою 	<ul style="list-style-type: none"> – вміє використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання
зараховано / 4 (добре) C (70-79)	<ul style="list-style-type: none"> – показав достатні знання навчального матеріалу за програмою курсу, має здатність до їхнього поглиблення в процесі подальшого навчання та практичної діяльності; – опрацював основну літературу, рекомендовану програмою 	<ul style="list-style-type: none"> – здатний використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання

зараховано / 3 (задовільно) D (60-69)	<ul style="list-style-type: none"> – має достатні знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання й наступної роботи за спеціальністю; – ознайомився з основною літературою, яка рекомендована програмою 	<ul style="list-style-type: none"> – допускає неточності при розв'язанні тестів; – не повною мірою здатний пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями
зараховано / 3 (задовільно) E (50-59)	<ul style="list-style-type: none"> – має знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, який дозволяє подальше навчання; – ознайомився з основною літературою, яка рекомендована програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – допускає упущення, неточності та помилки при розв'язанні тестів; – не може пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями
незараховано / 2 (незадовільно) з можливістю перекладання FX (35-49)	<ul style="list-style-type: none"> – не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни; – допускає грубі помилки у відповідях; – має недостатній рівень знань для самостійного оволодіння програмним матеріалом без додаткової підготовки 	<ul style="list-style-type: none"> – показує невміння орієнтуватися в основній літературі і законодавчо-нормативних документах.
незараховано / 2 (незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перекладання F (1-34)	<ul style="list-style-type: none"> – не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни; – допускає неприпустимі помилки у відповідях; – має рівень знань, який не дозволяє самостійно оволодіти програмним матеріалом і вимагає додаткового прослуховування навчальної дисципліни 	<ul style="list-style-type: none"> – не вміє орієнтуватися в основній літературі і законодавчо-нормативних документах.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Дайте визначення фінансового ринку та його сутності.
2. Назвіть і охарактеризуйте основні функції фінансового ринку.
3. Яку роль відіграє фінансовий ринок у розвитку економіки?
4. За якими критеріями класифікують фінансові ринки?
5. Хто є суб'єктами та об'єктами фінансового ринку?
6. Які принципи організації та регулювання фінансового ринку ви знаєте?
7. У чому полягає сутність регулювання фінансового ринку?
8. Які цілі та завдання має державне регулювання фінансового ринку України?
9. Які органи здійснюють державне регулювання фінансового ринку в Україні?
10. Які методи та інструменти застосовуються для регулювання фінансового ринку?
11. У чому полягає внутрішнє регулювання фінансового ринку?

12. Поясніть співвідношення державного і саморегульованого регулювання фінансового ринку.
13. Що таке посередницька діяльність на фінансовому ринку?
14. Які функції виконують універсальні та спеціалізовані банки?
15. Дайте характеристику небанківських фінансових посередників.
16. Назвіть і поясніть роль контрактних фінансових інститутів.
17. Яку функцію виконують депозитарії та клірингові установи?
18. Яке значення має інфраструктура для стабільності фінансового ринку?
19. У чому полягає механізм ціноутворення на фінансовому ринку?
20. Як визначається поточна вартість фінансових інструментів?
21. Як обчислюється майбутня вартість фінансових інструментів?
22. Що таке фінансові ризики та які їх види ви знаєте?
23. Які основні методи управління фінансовими ризиками?
24. У чому полягає взаємозв'язок між дохідністю, ризиком і ціною капіталу?
25. Дайте визначення цінних паперів та розкрийте їхню сутність.
26. Які основні класифікаційні ознаки цінних паперів ви знаєте?
27. Дайте характеристику пайових цінних паперів.
28. У чому полягає механізм функціонування боргових цінних паперів?
29. Які права отримують власники різних видів цінних паперів?
30. Яке значення мають цінні папери для інвесторів та емітентів?
31. Як виникли та розвивалися деривативи?
32. Які види похідних фінансових інструментів ви знаєте?
33. У чому полягає економічне значення деривативів?
34. Які ризики можна хеджувати за допомогою деривативів?
35. Що таке формування портфеля цінних паперів та які його принципи?
36. Поясніть сутність хеджування і його роль на ринку похідних інструментів.
37. У чому полягає сутність і структура грошового ринку?
38. Які особливості має обліковий ринок?
39. Які основні операції здійснюються на міжбанківському ринку?
40. У чому полягають основи організації ринку капіталів?
41. Які функції виконує кредитний ринок?
42. Які ключові відмінності між грошовим ринком і ринком капіталів?
43. Як формувалися національні та світові валютні системи?
44. Дайте визначення валютного ринку та його функцій.
45. Хто є основними суб'єктами валютного ринку?
46. Які види валютних операцій здійснюються на фінансовому ринку?
47. У чому полягає сутність валютного регулювання в Україні?
48. Які основні інструменти курсової політики центрального банку?
49. Що таке фондова біржа та які її основні функції?
50. Які існують види фондових бірж?
51. Які основні правила функціонування біржового ринку?
52. Що таке біржові індекси та які вони виконують функції?
53. Як здійснюється фундаментальний аналіз ринку цінних паперів?
54. Які основні методи технічного аналізу ринку цінних паперів ви знаєте?
55. Дайте визначення міжнародного фінансового ринку.
56. Які особливості функціонування міжнародного фінансового ринку?
57. Хто є основними учасниками міжнародного фінансового ринку?
58. Які основні міжнародні фінансові потоки ви знаєте?
59. Яке значення мають світові фінансові центри?
60. Що таке офшорні банківські центри та яку роль вони відіграють?

Зарахування результатів неформальної освіти

Зарахування результатів неформальної освіти проводиться згідно діючого в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича Порядку визнання у Чернівецькому національному Університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/?_gl=1*177pvki*_ga*MTI5OTcxMDkxOC4xNjM3MTQyODQ0*_ga_Q6273NZQ6Z*czE3NTU5NDUyODIkbzE3NyRnMSR0MTc1NTk0NTQ0OSRqNjAkBDAkaDA.)

Рекомендована література

Основна

1. Алескерова Ю. В. Фінансовий ринок: підручник. Хмельницький, 2019. 324 с.
2. Ганзюк С. М. Фінансовий ринок: конспект лекцій. Кам'янське: ДДТУ, 2022 р. 64 с.
3. Рамський А. Ю., Жукова Ю. М., Обушний С. М. Ринок цінних паперів у питаннях та відповідях : навч. посіб. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 228 с.
4. Ринок фінансових послуг: навч. посібник./ укл. О.В. Третьякова., В.М. Харабара., Р.І. Грешко Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 118 с.
5. Ринок фінансових послуг: підручник / Приказюк Н. В., Лютий І. О., Пікус Р. В., Рожко О. Д. та ін.; за ред. Н. В. Приказюк. Київ : ФОП Ямчинський О. В., 2019. 757 с.
6. Фінансовий ринок: навч. посібн. / Н. В. Трусова, С. А. Нестеренко, І. Є. Якушева та ін. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2021. 236 с.
7. Фінансовий ринок: підручник: у 2-х т./ Коваленко Ю, Ковернінська Ю., Онишко С., Кужелев М. та ін.; за ред. Коваленко Ю. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 442с.
8. Фінансовий ринок: навч. посібник / Арутюнян С., Добриня Л. та ін.; за ред. Арутюнян С., К.: Гуляева В.М., 2018., 484 с.
9. Харабара В. М. Фінансовий ринок. Фінанси, банківська справа та страхування. Корпоративні фінанси та фінансове посередництво : підручник для бакалаврів / за ред. проф. П.О. Нікіфорова, доц. Н.А. Бак. Том.2. Чернівці, 2019.

Додаткова

1. Агрес О. Г., Садура О. Б. Стан та перспективи розвитку фондового ринку з урахування останніх тенденцій та викликів. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки.* 2024. № 78. Сс.96-100. URL: <http://www.journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1628/1532>
2. Борисюк, О., Матвійчук, Н., Хмелярська, Л. Особливості розвитку фінансового ринку України під час війни. *Економіка та суспільство.* 2024. № 60. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-76>
3. Бірюк Д. Залучення фінансово-інвестиційних ресурсів у фінтех сектор фінансової системи України. *Проблеми і перспективи економіки та управління.* 2024. №1 (37), Сс. 339-349. URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/309856/301247>
4. Бороденко Т. М., Горбань М. І. Банки як професійні учасники фондового ринку: роль, функції та вплив на ринок державних облігацій. 2024. URL: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/96/75>
5. Гатаулліна Е., Клименко М. Сучасний стан та перспективи розвитку похідних цінних паперів в Україні. *Економіка та суспільство.* 2022. № 38. URL: <file:///C:/Users/roman/Downloads/1286%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%8>

[2%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-1238-1-10-20220602.pdf](http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2021/92.pdf)

6. Зайцев О., Олондар А. Огляд функціонування та розвитку ринку похідних цінних паперів. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. 2020. № 3. URL: https://visnyk.fem.sumdu.edu.ua/issues/3_2020/25.pdf
7. Іоргачова М., Ковальова О., Коцюрубенко Г. Фінансовий ринок України: сучасний стан основних сегментів. *Ефективна економіка*. 2021. №2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2021/92.pdf
8. Кравчук Н., Луцишин О. Фінансовий ринок України під час війни: реалізація функціонування. *Світ фінансів*. 2022. № 4(73). Сс.112-128. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1564/1572>
9. Краснова І. В., Вовк Є. О., Головін А. Ю. Тенденції цифрової трансформації фінансового ринку. *Успіх і досягнення в науці*. 2024. № 6(6). Сс.820-832. . URL: <file:///C:/Users/Home/Downloads/14300%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-14364-1-10-20240903.pdf>
10. Макаренко Ю., Василькович О. Аналіз фрактальності валютного ринку України. *Економіка та держава*. 2020. № 1. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2020/5.pdf
11. Одінокова А. О., Грінько І. М. Розвиток торгівлі на міжнародному валютному ринку: проблеми та шляхи вирішення. *«Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут"»*. 2021. № 19. URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/231170/230127>
12. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 верес. 2019 р. № 79-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-20#Text>
13. Танклевська Н., Ярмоленко В. Сучасний стан та проблеми функціонування фондового ринку в Україні. *Ефективна економіка*. 2021. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2021/3.pdf
14. Татарин Н., Половко Д. Фінансовий ринок України: аналіз сучасного стану, загрози, проблеми та перспективи. *Галицький економічний вісник*. 2023. № 4(83). Сс. 78-88. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/42637/2/GEJ_2023v83n4_Tataryn_NFinancial_market_of_Ukraine_78-88.pdf
15. Харабара В.М., Грешко Р.І., Механізм інтеграції національного валютного ринку до світового валютного ринку. *Ефективна економіка*. 2024. №5. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3790/3825>
16. Харабара В.М., Третякова О.В., Грешко Р.І. Фондовий ринок України: особливості функціонування в сучасних умовах. *Економіка та держава*. № 5. Київ. 2020. С. 103-107. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/5_2020/20.pdf
17. Харабара В.М., Грешко Р.І., Третякова О.В. Поведінкові фінанси: сутність та основні теоретичні блоки. *Ефективна економіка*. 2021. Випуск 4. Київ. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2021/107.pdf
18. Харабара В.М. Венчурне фінансування як ефективний інструмент інноваційного розвитку країни. *Інвестиції: практика та досвід*. Випуск 17-18. Київ. 2020. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/17-18_2020/5.pdf
19. Харабара В.М., Гордіца Т.М. Пріоритети розвитку ринку пайових та боргових цінних паперів в Україні. *Фінансові інструменти сталого розвитку економіки* : матер. 6-ої міжнар. наук.-практ. конференції (Чернівці, 18 квітня 2024 р.). Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. Сс.227-231. URL: https://drive.google.com/file/d/18iFc3xkgav0paX8cz2S8K_Jku3HIDE4s/view
20. Чуницька І. І. Напрями нарощування і реалізації інфраструктурного потенціалу фінансового ринку у довгостроковій перспективі. *Економіка та держава*. 2020. № 7. С. 41-49.
21. Tkachenko N., Kovalenko Y., Bohrinovtseva L. New Methods in Assessing the Risks and Solvency of Insurance Companies. *Journal of Eastern Europe Research in Business and*

Інформаційні ресурси.

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Державна статистична служба України – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
3. Міністерство фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua>
4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку України - www.nssmc.gov.ua
5. Національний банк України – <http://www.nbu.gov.ua>

Офіційні сайти міжнародних фінансових організацій:

6. Департамент статистики Організації Об'єднаних Націй - <http://unstats.un.org/>
7. Європейський банк реконструкції і розвитку - <http://www.ebrd.com/>
8. Лондонська фондова біржа- <http://www.londonstockexchange.com/>
9. Міжнародний валютний фонд - <http://www.imf.org/>
10. Нью-йоркська фондова біржа (NYSE) - <https://www.fxcm.com/markets/insights/new-york-stock-exchange-nyse/>
11. Світовий банк - <http://www.worldbank.org/>
12. Центральний Європейський банк - <http://www.ecb.int/>

Офіційні сайти наукових і електронних бібліотек в Україні:

13. Електронна бібліотека – www.lib.com.ua
14. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами: «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks_chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf; «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwb/polozhennia-chnupro-plahiat-2023plusdodatku-31102023.pdf>.

Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.